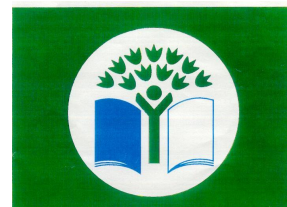

Nyhedsbrev

Januar 2007

Grønt Flag – Grøn Skole

Læs om

Vandmiljøpris til Hørsholm Lille Skole – Nye temaer/nye muligheder i fremtidens Grønt Flag Grøn Skole – Meld dig til nye kurser - Læs om Den Store vinterfugletælling – Samarbejde med DONG Energy – Inspiration fra tre grønne skoler – ”Grønne” afgangsprøver

2006 var et rigtig godt år – 2007 bliver et rigtig spændende år!

2006 var også et rigtig godt år for Grønt Flag Grøn Skole. 48 skoler fik tildelt det grønne flag. Uddelingen af flag var på samme niveau som 2005. Samtidig vidnede de indsendte rapporter om masser af spændende og inspirerende undervisning. Godt gået!

Nogle af vores skoler har gjort sig særlig bemærket. 5 skoler har været med i COPE-projektet – et projekt, hvor 43 skoler i 9 nordiske og baltiske lande har deltaget. De har med deres store erfaring tilført COPE-projektet en masse spændende ideer. Desuden vandt Hørsholm Lille Skole Vandmiljøprisen for sit Grønt Flag-projekt.

2007 bliver et rigtig spændende år for Grønt Flag Grøn Skole. Vi er på vej med en række nye temaer, som det allerede nu er muligt at inddrage i skolernes arbejde. Læs mere i dette nyhedsbrev.

Til efteråret præsenterer vi en række initiativer. Fx ideer til hvordan dansk, matematik, samfundsfag, hjemkundskab og mange andre fag kan indgå i Grønt Flag Grøn Skole.

De tre organisationer bag Grønt Flag Grøn Skole – Biologforbundet, Geograf-forbundet og Friluftsrådet – ønsker alle grønne skoler et godt og spændende 2007.

Vandmiljøpris til Hørsholm Lille Skole

7. november var en stor dag på Hørsholm Lille Skole. Skolen fik overrakt Drikkevandsprisen for 2006 i kategorien institutioner/skoler. Hvert år uddeler Danmarks Naturfredningsforening i samarbejde med Grundfos Drikkevandsprisen i fire kategorier – privatpersoner, skoler/institutioner, virksomheder/arbejdspladser og landbrug/skovbrug.

Zoologisk have vandt i kategorien virksomheder/arbejdspladser.

Hørsholm Lille Skole modtager Vandmiljøprisen for deres vandprojekt i Grønt Flag Grøn Skole. Præmien var 5.000 kr. plus en flot vandkaraffel. Læs mere på <http://www.dn.dk/sw65347.asp>.

Peter Skat Nielsen (DN's lokalkomite) holder tale under overværelse af borgmester Uffe Thorndahl, Hørsholm.

Nye temaer – nye muligheder i fremtidens Grønt Flag Grøn Skole

”Nu har vi arbejdet med vand, energi, affald og natur – hvad skal vi så arbejde med på vores skole?” har mange skoler spurgt gennem årene.

Til det spørgsmål er der jo flere svar. Mange skoler har kørt flere af temaerne flere gange. Nye opvoksede generationer på skolerne skal jo også lære om vandforbrug, energibesparelser osv. Så derfor kan man sagtens tage det samme tema op igen.

Men vores samfund har også andre miljøspørgsmål, som er aktuelle for vores undervisning. Derfor introducerede Grønt Flag Grøn Skole allerede i 2005 temaet ”Økologisk produktion”. Nye temaer er nu på vej:

- **Hverdagens kemi,**
- **Klimaforandringer,**
- **Transport,**
- **Handel og forbrug**
- **Friluftsliv.**
- **Aktuelt miljøtema**

Flere af disse temaer er dog så smalle, at de bedst egner sig til at indgå i Miljømærkningsordningen, hvor I selv sammensætter skolens miljøundervisning. På samme måde har man nu også mulighed for at arbejde med et Aktuelt miljøtema – et miljøspørgsmål, der er aktuelt fx i medierne eller lokalt. Desuden er det muligt at inddrage projektet Young Reporters for the Environment (YRE).

Allerede nu er det muligt at inddrage de nye temaer. 1. maj 2007 offentliggøres de foreløbige kriterier for de nye temaer. Følg med på Grønt Flag Grøn Skole's netjeneste, hvor I også kan læse om undervisningsmaterialer, der kan bruges til temaerne – og læs mere i næste nyhedsbrev.

Se! Nye kurser i april

Læs det medsendte kursusopslag og meld jer til allerede nu. Kurserne er lavet i samarbejde med Dansk Naturvidenskabsformidling og handler bl.a. om energi og klima.

Her er chancen for at møde andre Grønt Flag-skoler og få nye ideer til miljø, natur og

energi-undervisningen – og ikke mindst at få nyt om fremtidens Grønt flag Grøn Skole.

Den store vinterfugletælling

ObsNatur

- har vi præsenteret i efteråret. Dengang var det sneglejagten, der var aktuel. D. 15. januar 2007 startede ”Den store vinterfugletælling” – hvor alle danskere kan være med til at fortælle om havens, skolegårdens, parkens og altanens fugle.

Det gælder om at holde øjnene åbne og indrapportere iagttagelserne på www.obsnatur.dk.

”Den store Vinterfugletælling” kan med lethed indgå i Grønt Flags natur-tema som en undersøgelse af de fugle, der findes i det udvalgte område. Måske kan foderbræt, bærbukse osv. vær med til at forøge antallet af fuglearter og antallet af fugle ved skolen.

Til vinterfugletællingen har ObsNatur udgivet en flot vinterfugleplakat med tegninger af Carl Christian Tofte. Plakaten er vedlagt dette nyhedsbrev.

DONG Energy i samarbejde med Grønt Flag Grøn Skole.

Som energiselskab arbejder DONG Energy også med at nedbringe unødvendig brug af energi. Det falder godt i tråd med energite-maet i Grønt Flag Grøn Skole.

I Grønt Flag Grøn Skole har vi savnet et un-dervisningsmateriale til de mindre klasser om energi. Samtidig har vi også savnet, at ele-verne også kan undersøge deres energifor-brug hjemme. De unge mennesker er faktisk de største energiforbrugere i hjemmene.

Undervisningsforløb for 4. – 5. klasse og Spar-Energi-Hjemme kassen

Med samarbejdet kan Grønt Flag-skoler nu låne et undervisningsforløb for 4. – 5. klasse sammen med en kasse med materialer og ideer til undervisningen (kogeplader, kedler, sparometre m.m.). Desuden får skolerne en kasse med materialer til undersøgelse af eget energiforbrug i hjemmet, som familierne nu kan gå i gang med. Hvert hjem kan i 2007 deltage i lodtrækningen om fine præmier.

Det vil være muligt at bestille materialerne fra april måned. Læs mere om mulighederne i næste nyhedsbrev i april 2007.

Inspiration fra grønne skoler

I skolerapporterne er der masser af spæn-dende ideer til undervisning og organisering af grønne skoler. I dette nummer af nyheds-brevet har vi valgt 3 eksempler – Krarup Fri-skole, der arbejdede med et naturgenopret-ningsprojekt i temaet "Natur", ideer om an-svarsområder og grønne timer fra Nygård Skole ved Helsingør, og ideer til temaet "Øko-logisk produktion" fra Rønde Skole.

Krarup Friskole på Fyn laver naturgenopretningsprojekt for Fyns Amt.

Af Kis Frikke, lærer, Krarup Friskole

I foråret 2004 blev jeg kontaktet af Krarup Sogns Beboerforening. Her ville man høre, om jeg og skolen var interesseret i at deltage i et plejeprojekt omkring en bakke i nærhe-den, Voldbjerg. Den havde i lang tid været

ubrugt, fordi beplantningen var vokset så me-get, at det nærmest var umuligt at komme igennem og op til toppen af bakken. Fyns Amts Natur- og Vandmiljøafdeling ville have et projekt i gang som bl.a. indebar, at hele bakken blev hegnet ind og får skulle sættes ud til græsning. Beboerforeningen var inte-resseret i at bevare adgangen, da bakken tidligere havde været et yndet udflugtsmål for egnens beboere. Vi sagde ja til at være med, fordi vi hermed fik en enestående chance for at være med til at bevare et stykke natur for lokalområdet og for skolen – et oplevelses-sted / lærested for alle børnene.

I samarbejde med Beboerforeningen fik vi bestemt hvilke træer og buske, der skulle ryddes, så bakkens forskellige arter stadig var repræsenteret. 7. klasse arbejdede hele efteråret med en informationsfolder og et oversigtskort, i lighed med det Amterne sæt-ter op ved særlige naturskønne områder.

Bakkens særlige plantevækst blev undersøgt af 5./7. klasse. Det sidste, der er planlagt på bakken, er en natursti, hvor besøgende kan få informationerne på stedet

På skolens eget områder valgte vi at forbedre forholdene for fuglene ved at plante nye in-sektvenlige buske og opsætte fuglekasser. Hver klasse har nu et højbed, som klassen bestemmer over, så der blev sået mange solsikker i foråret. Frøene skal bruges til foder denne vinter. Her har alle børn haft indflydel-se og ansvar.

Efterskrift: Krarup Friskole fik det grønne flag for arbejdet med temaet "Natur". Flag-hejsningen trak lidt ud, da kommunens per-sonale havde travlt med motorvejsindvielse og kommunesammenlægning. Det lykkedes til sidst og projektet, og skolen fik som sæd-vanlig pressens bevågenhed.

Ideer fra Nygård Skole

Ansvarsområder

Nygård Skole er en af de skoler, der har væ-ret med i Grønt Flag Grøn Skole fra starten. Miljørådet blev oprettet 1. marts 1994. Det er vigtigt for Nygård Skole, at miljøarbej-det er en del af hverdagen. Derfor har miljø-rådet ladet hver enkelt klasse have deres eget grønne ansvarsområde.

- Børnehaveklasse og 1. klasse sørger for at samle papir og affald op på skolens område

- 2. klasse er lyseslukkere og påser at lyset slukkes, der hvor ingen er
- 3. klasse ordner fuglekasser, kompost-bunke og har skolehave
- 4. klasse holder regnvandssøen
- 5. klasse passer hønsene og sommerfuglehaven

”Grønne timer”

På Nygård Skole har 0. – 3. klasse og 4. – 6. klasse hver 30 ekstra ”grønne” timer om året, der er med til at opfylde skolens grønne læseplan. Eleverne laver Grønt Flag i timerne ofte i sammenhængende forløb. I o. – 3. klasse læses timen i samarbejde med en pædagog fra det lokale skolefritidshjem.

Undervisningen i ”de grønne timer” og den forøgede opmærksomhed på miljøet er i overensstemmelse med formålet for Folkeskolen og trinmålene i natur/teknik.

Timerne i 0. – 3. klasse er en ekstra tildeling fra kommunen i forbindelse med kommunens politik om ”Helhed og sammenhæng i børns og unges liv”. Timerne i 4. – 6. klasse finder skolen selv i sin egen timepulje.

Ideen er herved givet videre. Måske kan jeres grønne arbejde knyttes til kommunens politik, måske kan en del af naturfagstimerne ligefrem være ”grønne timer”?

Ideer til Økologisk produktion fra Rønde Skole.

Rønde Skole nord for Århus har arbejdet med temaet ”Økologisk produktion” i 2006. Skolen har indført en økologisk indkøbspolitik:

- Alle elever i hjemkundskab – obligatorisk, som valgfag og i P-fag, skal gøre brug af økologiske varer i økonomisk videst muligt omfang
- Alle mel- og mælkeprodukter indkøbes økologisk
- Økologiske varer i skoleboden.

For at støtte dette søgte skolen kommunen om ekstra bevillinger. Kommunen bevilgede skolen 3000 kr. til Grønt Flag-ugen, 5000 kr. ekstra til hjemkundskab og 5500 kr. til skoleboden.

Skolen har ikke alene sat produktion af fødevarer på dagsordenen i skolens hverdag, men også fået støtte fra kommunen.

”Grøn” afgangsprøve

Foråret står også i afgangsprøvernes tegn – og hvorfor ikke prøve eleverne i ”grønne” spørgsmål. Det er godt nok ikke en ny ide. I hvert fald kan mange matematik-lærere i overbygningen huske nogle afgangsprøver om miljø.

Men det er jo Undervisningsministeriet, der udarbejder dem. De mundtlige prøver er til gengæld nogle prøver, vi selv udarbejder.

Grønt Flag Grøn Skole vil gerne hjælpe lærere med at lave nogle gode ”grønne” prøve-spørgsmål. Det næste års tid får vi udviklet en lang række prøveoplæg til mange af fagene med afgangsprøver.

Faktisk kan I allerede gå ind på Grønt Flag Grøn Skole’s hjemmeside og finde prøve-spørgsmål til temaet ”Økologisk produktion” til fagene biologi, geografi og fysik/kemi. [Se på Grønt Flags hjemmeside – gå ind under net-tjenesten/Temaer/Økologisk produktion/Evaluering.](#)

Måske kan du eller en af dine kolleger bruge et af de tre prøveoplæg allerede til sommer?

Sidst og ikke mindst – har du udarbejdet eller vil du udarbejde et ”grønt” prøvespørgsmål, så send det ind til Grønt Flag Grøn Skoles sekretariat. Der er helt sikkert nogle af vores kolleger, der gerne vil prøve et ”grønt” afgangsprøvespørgsmål til sommer.

Dette nyhedsbrev i farver

kan downloades som pdf-fil på Grønt Flag Grøn Skoles hjemmeside, www.groentflag.dk. Se efter ”Nyhedsbrev” i den øverste sorte bjælke.

Internationalt nyhedsbrev

Læs også det sidste internationale nyhedsbrev på www.groentflag.dk. Se efter ”Nyhedsbrev” i den øverste sorte bjælke.

Det var alt for denne gang. Kommentarer, indlæg eller andet sendes til Eigil Larsen, Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 Kbh. SV. Tlf: 33 79 00 79. E-mail: kam@friluftsradet.dk. - Husk hjemmesiden – måske er der noget, du kan bruge: www.groentflag.dk